

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK LV. Ч. 89.

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, п'ятниця 18-го квітня 1947.

No. 89. JERSEY CITY and NEW YORK, Friday, April 18, 1947.

VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1016

THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

400 ВБИТИХ, 5,000 ПОКАЛІЧЕНИХ У КАТАСТРОФАЛЬНОМУ ВИБУХУ В ТЕКСАС

За останніми повідомленнями по радіо нараховують 400 вбитих і 5,000 покалечених внаслідок катастрофального вибуху в містечку Тексас Сіті, у стейті Тексасі, у віддалі 12 миль від Гальвестону. Катастрофу спричинив вибух штучних навозів, у яких находився нітрат, на французькому кораблі Ірендамп, в середу 16 квітня в год. 9 ранку. Великі припаси різних матеріалів привезено на замовлення французького уряду до пристані Тексас Сіті і їх наладувано на вивіз до Франції. Серед вибуху корабель щез, а вся залога згинула. Вибух на кораблі спричинив вибухи на інших кораблях і в різних установах в самому місті, яке начисляло 18,000 мешканців. Найстрашнішу руйну викликав вибух у фабриці хемікалій Монсанта, збудованій федеральним урядом під час війни коштом \$19,000,000. Цю фабрику відкупив приватне підприємство і переробило її на продукцію мирних хемікалій. Дальший катастрофальний вибух відбувся в рафінерії нафти. Місто майже цілком здемоноване, а велике місто Гальвестон, у віддалі 12 миль, потерпіло теж великі втрати. Наслідки вибуху далися чути в околиці аж до віддалі 150 миль. Коли вже влада проголосила, що ратушні експедиції можуть приступити до праці, наступили ще два вибухи в четвер ранком.

Нагодовки в газетях, які принесли перші вістки з терену катастрофи такі: Боятся, що згинуло 1,200 людей, а покалечених є тисячі. Шкода оцінюється у мільйонах. Червоний Хрест вислав ратушні експедиції до Тексас Сіті, виасигнував \$250,000 на першу поміч. Лікарі, священники кидуються в огонь, щоб нести поміч покалеченим. Вибух вдарив у літак, який находився над містом, а пілот і подорожні згинули. Тексас мобілізує допомогу для навіщеного вибухом міста; армія висилає літаками великі припаси кровної плазми. Телефонний страйк відкликає на терені катастрофи.

В додатку до звідомлень щоденники містять фотографічні знімки великого нещастя. Радіові звідомлення приносять найдивачніші вісті з місця катастрофи. Вістки про нещастя поміщані з вітками про героїські діла оставших при житті.

ЗА ДЕСЯТЬ ЛІТ АТОМОВА СИЛА БУДЕ ГНАТИ КОРАБЛІ.

Д-р В. К. Луїс, декан хемічної інженерії в Технолігічному Інституті в Масачусетс, брав участь у нарадах торговельної комісії палати репрезентантів у Вашингтоні, яка приготувала закон для управління вжитку природного газу. Луїс представив комісії письмений проект, як заступити уживання природного газу атомовою силою. Він передбачує, що кораблі будуть порушуватися атомовою силою вже впродовж десяти літ і тому в нас стане ще на 1,000 літ припасів природного газу, або газу, вироблюваного з вугілля. Він каже, що атомовою силою з одного фунта урану заступить силу 36,000,000 кубічних стій природного газу і 3,000,000 фунтів вугілля.

ПАЛАТА ВІДКИНУЛА СПРОБИ ЗАГІДНИТИ НОВИЙ РОБІТНИЧИЙ ЗАКОН.

Спроби деяких конгресменів, щоб згадіти деякі постанови нового робітничого закону, недалися. Палата відкинула поправки, які мали на цілі зняти заборону загально краєвих переговорів юній з підприємцями, яка находиться в теперішнім законопроекті. Також відкинула спроби загострити постанову про заборону замкненого заводу. У сенатській комісії обі обі постанови виглядають лагідніші.

ТЕЛЕФОННА ЮНІЯ ЗАКИДАЄ ЗАГОВІР ПІДПРИЄМСТВУ.

З нагоди зібрання уділовців підприємства Америкен Телефон енд Телеграф Компані в Нью Йорку, президент юнії телефонних робітників оприлюднив по радіо закид, що це підприємство склало заговор для зломання сили юнії. Він заявив, що юнія буде продовжувати страйк аж до „голодової конечности“. Секретар праці Швеленбак ще раз звів підприємців і страйкарів з телефонної юнії згодитися на урядове посередництво у наладнанні телефонного страйку, який триває уже десять днів.

КОМІСІЯ ПАЛАТИ УХВАЛИЛА ДОПОМОГУ ГРЕЦІ.

Комісія закордонних справ палати репрезентантів одобрила законопроект для виасигнування \$400,000,000 на допомогу Греції й Туреччині для снінення комунізму.

За допомогу голосували отверто 12 членів, а проти не голосували ніхто. Три члени стрималися від голосування. Зогляду, що цей законопроект прийняв одноголосно сенатська комісія, надіються вже в четвер голосування в повних палатах.

Зроблені приготування до завлавлення Антарктиди

Адмірал Річард Бірд, провідник американської виїзної до околиць південного бігуна, відбув догору пресову конференцію у Вашингтоні, з якої важливі заваги такі: Бірд не доряджує Злученим Державам оголосити право власності до Антарктиди, хоч у стейтовім департаменті вже пороблено приготування, щоб Імперія Америки такі претензії зголосити. На його особисту думку право власності треба теж признати малим державам, таким як Нова Зеландія, Австралія, Чіле та Південна Африка, бо вони не мають належної охорони в Обеданих Державах. Бірд не схильється до думки, щоб О.Д. мали виключний нагляд над цією околицею. Вона падається в першу чергу на заложення метеорологічних стацій для сідження погоди, бо та околиця важлива для передбачування погоди ніж північний бігун. Крім географічних відкриттів експедиція поробила ще й геологічні, бо наїшла там признаки покладів вугілля й заліза.

В Малій Америці, тобто американській базі в Антарктиді, залишилися припаси для прожитку сто людей на 11 місяців, бо наступного літа має виїхати туди нова американська експедиція.

ПОГЛЯДИ БАРУКА НА ВІЙНУ І НА ЗАБЕЗПЕКУ АМЕРИКИ.

У місті Колембус, у стейті Савт Каролайна, відслонили в стейтовім домі протрет знаного громадянського діяча й економіста Бернарда Барука. У промові, яку з цієї нагоди вголосив Барук, виявив він свої погляди на теперішнє положення Америки у відношенні до цілого світу. Він тем подав ради, як з цього положення виїти. За твердженням Барука, ми є тепер „у хомодній війні. Наші вороги живуть за границею і серед нас... Неспокій серед нас є підставою їхнього успіху. Мир у світі є нашою надією і ціллю нашої політики... Ми можемо рахувати лише на нас самих. Один по однім наші союзники лопуються вичерпаними із сил. Це значить, що вони перестануть працювати. Одначе з нашої точки погляду вичерпання приходить, коли хто перестав працювати... Є лише одна рада, як з того виїти, а це праця“. Працю вважав Барук за засіб спитини інфляцію. Тому він радить об'єднати наші сили, застановити всі страйки, завести 44 годинний тиждень праці — все те до 1. січня 1949 р. „Наслідки такого руху будуть електризуючі“ — твердить Барук.

СПРОТИВ ПРОТИ ПЛАНІВ ГЕН. КЛЕЯ ПОЗБУТИСЯ СКИТАЛЬНИКІВ.

Комітет Оборони Втікачів, який має осідок у Нью Йорку, вислав до президента Трумана лист з критикою планів ген. Лусія Клея, щоб спонукати втікачів в американській зоні вертатися до своїх країн. У листі називається такий план неолодичий. У листі поданий проект створення тимчасових скитальних таборів у північній Африці.

Большевицькі злочини в Західній Україні.

УПС на підставі власних інформацій подає жалюгідне зіставлення большевицьких злочинів в деяких районах Західної України за перший рік окупації. За час від 17-го липня 1944 по 17-го липня 1945 р. тільки в районах Лопатин, Радехів, Сокаль, Мости Великі, Рава Руска, Немирів, Магерів, Жовква, Кулінів, Яричів, Камінка Струмилева та Ново-Милатин заарештовано 3,472 українців, а на Сибір вивезено 2,123, в тому 808 жінок, 601 дітей до 14-го року життя та 624 чоловіків. Велика частина чоловіків врятувалася приступленням до УПА, або скриваючись. Вивезені чоловіки — це переважно старці. Жінки вивезених зруйновано. В тому самому часі убито і замордовано 1,917 українців, в цьому 1,630 чоловіків, 120 старців, 99 жінок та 68 дітей нижче 14-го року життя. Спалено і знищено 2,706 будинків, знищено 40 церков та увязнено 28 священників, розпано 545 могил поляглих українських героїв, спалено 136 культурно-освітніх бібліотек, насаджуючи на їх місце большевицькі пропагандистські писання. До советської армії змобілізовано 14,392 українців. В цих районах переведено в тому часі 3,522 об'яв на села та 1,204 ширше закреслені об'яв на поля і ліси, користуючись всіми родами зброї до авіації включно. Цю руйну доповнюють ще такі дані: Москва забрала з цих районів приблизно 84,000 сотнарів збіжжя, 153,000 сотнарів картопель, 44,000 сотнарів пшні, 18,000 сотнарів яєць та 127,000 кубометрів дерева. При цьому додається, що большевицький терор і грабунок в цьому першому році був відносно легким в порівнянні з тим, що діється сьогодні.

АВСТРІЯ НА ПОРЯДКУ НАРАД МОСКОВСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Москва, 16. квітня. — Рада міністрів закордонних справ чотирьох великодержав перейшла сьогодні після полудня до обговорювання проекту мирового договору з Австрією, що його вже від довгого часу підготували заступники закордонних міністрів. Розглянено перших 15 статей згаданого проекту та в основному досягнено порозуміння в більшості заторкнених ними справ. Більших труднощів, якщо знова не „мертвот точки“ домагається на завітньому засіданні, під час якого мають вислухати заяву югославської делегації з домагаання австрійської Каринтії та на якій мають обговорювати сильною оспорувану справу скитальників в Австрії. В основному щодо можливостей полагодження австрійської справи існує не менший оптимізм, як в німецькій справі, хоча всі міністри погоджуються з тим, щоб мировий договір з Австрією був вирішений вже на теперішній конференції. З австрійського боку заявляють, що коли Б Рада міністрів закордонних справ не могла в австрійській справі погодитися та винести кінцевого рішення, то австрійський уряд звернеться до О.О.Д.

ЗАМІТНИЙ ГОЛОС В ОБОРОНІ СКИТАЛЬНИКІВ.

Нью Йорк, 17. квітня. — Нью Йорк Таймс належить до тих американських газет, які в найбільшій людяній спосіб підходять до проблеми скитальників та постійно пригадують необхідність її розв'язки. У зв'язку з недалекою ліквідацією УНРРА та повільністю в творенні нової Міжнародної Організації для Скитальників (ІРО) і крізою в положенні скитальників, Нью Йорк Таймс в сьогоднішньому виданні надрукував інтересу редакційну статтю, домагаючись не тільки приспешеної акції членів О.Д. в творенні ІРО, але й швидких та рішучих заходів американського уряду і Конгресу, щоб рятувати тих людей, доля та положення яких заперечують всі високі воєнні та післявоєнні гасла. Газета стверджує, що заході про добровільний поворот скитальників до своїх країн — як це недавно поробив американський військовий губернатор в Німеччині ген. Клей — не мають вигляду на успіх, бо ж скитальники не на те втікали зпід диктатури, щоб опісля знова до неї вертатися. Тимчасом між 56 членами О.Д. ще до сьогодні не наїшлося 15, які виявили б зрозуміння до тих бездолюбних людей та допомогли створити міжнародну організацію, яка ними заопікувалася б. Після ліквідації УНРРА і тим самим позбавлення скитальників цієї мінімальної допомоги і опіки, яку вони мали досі від цієї організації, наступить криза, яку ще на деякий час, можливо, частинно злагіднить армія. Але це справи не розв'язує. Газета стверджує, що це буде ганьбою для О.Д., якщо вони не зможуть, чи не схотять по-людському полагодити цю одну з найбільших ран, які залишилися після війни, та твердить, що американський конгрес зробив би собі ще більший вплив і авторитет у світі, якщо б негайно розпочав відповідну акцію для розв'язки проблеми скитальників.

ПРИГІДЖАЄ КОРАБЕЛЬ ЗІ СКИТАЛЬНИКАМИ.

Нью Йорк, 17. квітня. — На п'ятницю, 18-го квітня, запланований приїзд до місцевого порту корабля „Ірні Пайл“, на якому їде 980 подорожних, переважно скитальників з Німеччини. Корабель причалить до порту ч. 96 при Годсон Ривер (55-та вулиця).

ПІСЛЯ РОЗМОВИ МАРШАЛА ЗІ СТАЛІНОМ

Москва, 16. квітня. — Зміст розмови американського секретаря стейту ген. Маршала зі Сталіном і даліше окутаний таємницею, хоча не важко здогадатися, що темою цієї розмови були проблеми, зв'язані з конференцією Ради міністрів закордонних справ чотирьох великодержав у Москві, як теж, можливо, „доктрина Трумана“. Згідно з повідомленням Юнайтед Прес ген. Маршал звернувся перший з пропозицією зустрічі зі Сталіном минулого тижня і Сталін цю зустріч визначив на минулий вівторок. В колах американської делегації на конференції у Москві вважають, що розмова ген. Маршала зі Сталіном навряд чи матиме вплив на дальший перебіг конференції.

СОВЕТСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА НЕУСТУПЧИВІСТЬ.

Москва, 16. квітня. — Немає жодних познак, які вказували б на будьяку зміну в советському, або американському становищі на теперішній конференції в Москві, а „мертва точка“ в нарадах продовжує існувати, не зважаючи на вчорашню розмову Маршала зі Сталіном. Своє домагаання воєнних відшкодовань з біжучої німецької продукції ставлять Совети як категоричну передумову всякого порозуміння, а Америка зі свого боку теж категорично це домагаання відкидає. В американських колах на конференції вважають, що перед закінченням конференції Совети могли б ще в пропагандистських цілях поробити деякі другорядні уступки, які в нічому справи не змінили б, бо секретар Маршал свій компроміс вже зробив і з теперішнього становища він вже навряд чи міг би уступити.

СОВЕТИ ДОМАГАЮТЬСЯ НІМЕЦЬКОГО ВУГІЛЛЯ.

Москва, 16. квітня. — Під час дебат Ради закордонних міністрів над звітом Контрольної Ради Союзників в справі німецького вугілля, советський міністер закордонних справ домагався сьогодні, щоб одну четвертину продукції німецького вугілля призначити на експорт і на заплату воєнних відшкодовань та щоб створити окремий комітет з представників чотирьох великодержав, який контролював би вуглеву продукцію в Рурщині. Ген. Маршал і британський секретар закордонних справ відкинули советську пропозицію, що створило ще одну „мертву точку“ на конференції в Москві.

ІДЕЯ ВІЛЬНОГО ПОРТУ В САЛЬОНІЦІ.

Женева, 16. квітня. — Між членами Балканської Провірочної Комісії О. Д. здобуває собі щораз більше прихильників думка створити з грецького міста Сальоніки вільний порт, що служив би міжнародним економічним цілям. Вважають, що грецький уряд погодився б на це з відповідними застереженнями, але існують теж побоювання, що з огляду на претенсії Болгарії та Югославії вільний порт Сальоніки міг би переміститися в новий Данціг на Середземному морі.

ТРИ КАРИ СМЕРТИ ЗА МАДЯРСЬКУ „ЗМОВУ“.

Будапешт, 16. квітня. — В процесі за „змову проти уряду“ винайдену мадярськими комуністами з метою скомпромітувати партію малих землевласників, що на підставі виборів має парламентарну більшість, зложений з комуністів мадярський „народний суд“ проголосив сьогодні вирок, засуджуючи трьох обвинувачених на кару смерті, а інших на кару тюрем від одного року до досмертної тюрем.

БРИТАНІЯ ВІДКИКАЛА СВОЇ ВІЙСЬКА З ІРАКУ.

Лондон, 16. квітня. — Сьогодні тут урядово повідомлено, що Велика Британія відкинула всі свої війська з Іраку. Евакуація військ повинна закінчитися найближчої осені. За причину цього рішення подається, що „прихильність британських військ в Іраку не вважається вже за конечну“.

ПОВІСИЛИ ЧОТИРЬОХ ЖИДІВСЬКИХ ТЕРОРИСТІВ.

Єрусалим, 16. квітня. — Сьогодні в найбільшій таємниці повішено в Палестині чотирьох жидівських терористів, засуджених британським військовим трибуналом на смерть за різні акти насильства. Всі британські сиди були змобілізовані та стояли в гострому поготівлі, а всім жидам на цей час було заборонено виходити з дому. В країні дійшло до цілого ряду інцидентів. В Лондоні, в будинку міністерства колоній у безпосередньому віддаленні від резиденції прем'єра Атлі на Давинг стріт 10, знайдено сьогодні часову бомбу, яку, як здогадуються, підложили жидівські терористи.

СОВЕТИ НЕ УСТУПАЮТЬ З ДАЙРЕН.

Нанкінг, 16. квітня. — Речник китайського уряду сьогодні заявив, що советські окупаційні власті практично блокують передачу порту Дайрен в руки китайського уряду, не даючи дозволу урядовим військам перебратися контролю над опанованим комуністами містом.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Початкова ціна три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Державі Сполучених Штатів:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число в номері (з англійською мовою):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На шість місяців	\$1.50	Six months	\$1.50
За оголошення редакції не відповідає.			
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.			
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.			

АПЕЛЮЙТЕ ДО КОНГРЕСУ В СПРАВІ СКИТАЛЬНИКІВ

Щоби допомогти дістатись скитальникам з Європи до Злучених Держав у більшому числі, треба натиснути на цю справу в такому місці, де рішати будуть про неї. Таким місцем є конгрес Злучених Держав.

Цю справу ми вже нагадували кількома наворотами, а тепер робимо це раз, в останнє. Притому до цього дають нам визначні американці, які кажуть, що американський нарід є за негайне допущення більшого числа скитальників з Європи до Злучених Держав, але нема такого сентименту до скитальників в конгресі й тому треба наставити на конгресменів, щоб вони не ставили опору, а пішли на зустріч бажанню загалу. Так цю справу представляє, між іншим, д-р Морис Р. Дейві, голова соціологічного департаменту Єйльського Університету.

Дейві є авторитетом в імміграційних справах, бо проводив дворічний дослід конгресу Студій над Недавньою Іміграцією, що саме тепер видав брошуру п. н. „Скитальники в Америці“. В цій брошурі доказується, що скитальники, які досі прибули з Європи до Злучених Держав, виявили себе добрим елементом, який приносить велику користь країні й не є для держави ніяким тягарем. Статистика вказує, кажеться у брошурі, що від 1933 року не треба було Злученим Державам нікого депортувати з нових емігрантів тому, що хтось з них став публічним тягарем. Далі стверджується, що якщо які скитальники прибули останніми роками до Злучених Держав, то це сталося завдяки приватній ініціативі американців, та що їм, а не конгресові, треба дякувати, що ми вратували поважне число добрих, порядних, але нещасливих людей. Президент Труман, каже д-р Дейві, заявився уже давно за те, щоби допустити до Злучених Держав більше число переміщених осіб з Європи, але справа застрягла через вашингтонські бюрократичні методи. Це є причина, чому не допускається нині до Америки навіть цього числа скитальників, на яке є дозвіл. Д-р Дейві каже далі, що скитальників треба ратувати зараз, та що цей ратunek є важною міжнародною проблемою, яку треба негайно розв'язати, бо інакше усе це не матиме ніякого змісту, зокрема, коли говорити про замирення в світі, чи про таке, що наша ідеологія перемогла у цій війні.

Ми навели ці речі на те, щоб вказати нашим організаціям, громадам, парохіям, а й поодиноким громадянам, що справа з допущенням більшого числа скитальників до Злучених Держав ще далі непевна. Тому саме мусить обізватись громадська опінія. Тому і нам треба вислати з усіх місцевостей до конгресменів писемна в справі попертя пропозиції Ірл Гарисона, яка є за допущення до Злучених Держав 400,000 скитальників, по 100,000 річно. При цьому, як це ми вже нераз вказували, треба домагатись ще й цього, щоб для українців була призначена окрема квота.

Атомові клопоти в атомовому віці

Потвердження сенатом Дейвіда Лілієнтала на становищі голови Комісії Атомової Енергії Злучених Держав відсвіжало у пам'яті громадянства урядовий американський звіт Ачесона-Лілієнтала в справі атомової сили й оперте на цьому звіті меморандум американського члена комісії Об'єднаних Держав з 12 липня 1946 р.

Від дня зголошення американського плану міжнародної контролю над атомовою силою не зроблено в цій справі майже ніякого поступу, хоч уже стільки засідань над цією справою скликувало й відкликувало. Біжучого тижня піднято наново цю справу в Об'єднаних Держав і знову з цього ніщо не виходить, бо советський делегат постійно протриває яєному поставленню справи.

Ще треба сказати, що наладити таку контролю, це дійсно дуже важка проблема, бо ж атомова сила перевищує всю іншу силу, яку людство досі знало. Атомова сила є звільнена передчасно із свого природного призначення і людство просто не дозріло до орудування нею. Воно чується заскочене новим відкриттям і не знає, що з ним зробити. Навіть, як би не було між народами ривалізації і тихого бажання винищити свого противника до щенту, то й у такому випадку не легко було б знайти спосіб для контролю атомової бомби.

Самі переговори не можуть довести до цілі, коли ще не придумані теоретичні способи, як наложити людське ярмо над атомовою силою. Щойно, як будуть створені загальні підстави до порозуміння, тоді можна буде приступити до переговорів між народами чи державами.

Саме під час цього довгого процесу для підшукування „спільної мови“ в атомових справах американський департамент війни оприлюднив студій над можливістю контролю. У студіях поданий висновок, що контролю неможлива, а „неможлива“ у тому значенні, що не всі ті, які про контролю говорять, дійсно бажать собі такої контролі. Замало це говорити про потребу контролі, а треба показати свою добру волю. Що більше навільно говорення про добру волю не вистарить, коли не буде створена підстава для утривання доброї волі.

Як візирець доброї волі у практиці може послужити конституція й парламентарна практика Злучених Держав, на які покладається департамент війни. Щоб Злучені Держави могли виповісти війну і евентуально стати агресором, треба аж ухвали конгресу.

Отже сам час, в якому американський конгрес дебатує над справою виповідження війни, є вже остерогою Америки для її противників. В атомовій столітці є це час дакий противникові приготувитися до оборони.

Саме в дискусії над контролею найбільше місця призначують на оборону. Судячи по теперішнім устрою потенційних ворогів Америки, треба ствердити, що вони на випадок кінечности не дали б Америці часу приготувитися до оборони. Диктатура в державі є не лише захопотою до надужиття влади, але теж дає спроможність нагло, без людської дискусії, вирішувати таку справу, як виповідження війни. Отже сама форма правління потенційного ворога приневолює Америку бути надзвичайно остерогою.

Американський план, розроблений Баруком і пред'явлений Об'єднаним Державам, передбачає міжнародну контролю, яка дає теж остерогу перед небезпекою. На підставі теперішнього досвіду з виробом атомової бомби, ця остерога дає рік часу на підготову до оборони, бо рік часу треба на вироблення бомби, як хто її не має. Остерога рахується від того дня, в котрім якась держава відмовиться допустити на свою землю контрольную комісію Об'єднаних Держав. Департамент війни приходить до висновку, що така остерога не є вистарчальною.

Тому у своїй студії департамент війни заявляє, що кожний практичний план для міжнародної контролі мусить обіймати не лише оглядини цілого світу, але ще й якісь засоби оборони для загрожених держав. До таких засобів належить наприклад готовність наложити кари на державу, яка відмовиться допустити до себе контролю, а навіть і готовність піти проти такої держави війною в цій хвилині, коли вона відмовиться допустити контролю. Знаючи, само зломання умови вважалося би агресією. Отже така теоретична засада сама собою була б уже пострахом. Нема сумніву, що оця рада департаменту війни є поважним посуненням наперед міжнародної контролі.

Інші практичні ради департаменту війни такі:

1. Треба знайти союзників, бо вони творили б наче першу сторожу для Америки. Та правда, що такі союзники, які творили б разом з Америкою оборонний ланцюг держав, може перші паляти б жертвою нападу атомових бомб, однак напад на них дав би опору Америці підготувити наглу оборону. Тоді Америка могла б не лише

сама себе врятувати перед загальною, але потім могла б прийти в допомогу і нападе-ному союзникові, який без такої допомоги не мав би спроможності урятуватись під час атомової війни. 2. Треба створити небувалу досі розвідчу службу з найбільших експертів і науковців. 3. Треба тримати в погрітві стратегічну зброю до бомбардування, тобто далеколетні літаки і інші винаходи до бомбардування, коли атомова бомба була б під міжнародною контролею.

Лев Ясінчук.

Мигові спостереження

(Надіслане до „Свободи“).

Нещасні скитальці позбавлені всяких людських прав, все таки цікавляться всіми місцевими проблемами. Цікавляться хочби тому, щоб могли в кожний момент збагнути, яка буде дальша їх доля. Між скитальцями є різні народи й залежно від їх політичної розруханости вони цікавляться політикою даного краю. Українці належать понад всяких сумнів до найбільше освіджених, добре це, чи ні, але так є. Більше, наприклад, від скитальців-німців, що залишилися в Австрії, або яких перекинуло суди з інших країв.

Не знаю, чи який кореспондент звернув увагу американського громадянства на таке явище, яким займається безпартійний німецький часопис Зальцбург, а саме організацією партії... жінок. Останні вибори до австрійських законодавчих тіл відбувались осінню 1945, коли це багато австрійців-чоловіків не повернули були з полонів аліянців, і сьогодні це багато тисяч полонених австрійців розкинені по різних державах. Велика маса чоловіків вигинула на війні. Жінок було завжди більше як чоловіків, тому самозрозуміло, що про висхід виборів у кожній з трьох визнаних тут політичних партій рішали голоси жінок. Усі три партії вживають окреслення „демократичних“. Але демократизм не злагідний в Австрії наслідків війни. З цього робить часопис висновок, що цьому винна чоловіча політика, до якої тепер жінки матері, дбайливі за долю дітей, не мають довіри. З того був би вихід — об'єднатися в партії жінок. Якщо особливо замужнє жіноцтво об'єдналося у велику партію, щоб з правдивим і щирим запалом допомогти своїми головами до здійснення проектів, що мають на меті дивинути сім'ю, дітей і соціальний добробут, без огляду на те, від якої партії ті проекти походять, то жінки мали б рішальне значення. Тим чином вони приневолюли б усі партії влади найкращі сили для добра людства, а не тільки для заспокоєння жаги особистої амбіції й голоду вла-

ди. Автор вважає, що такий експеримент не спричинив би більшого світового хаосу, як його внесла чоловіча політика. На всякий випадок — охота схватитися за мамину юпку ярко характеризує неміч теперішньої австрійської політики.

Але ця політика має натовість відвагу й силу до безборонних скитальців. Невдаю приїхав був до Інсбруку зальцбургський архієпископ і мав тут на університеті трегарний виклад з наскрізь християнськими засадами. Деякі німецькі часописи подали цей виклад тільки в дуже мізерному виді. Бо там цей церковний ерарх представив німцям долю скитальців і — горлячи про любов ближнього — накликав до гуманного ставлення до цих бездомних людей. Коли ж губернатор краю Зальцбурга сказав на днях на пресовій конференції, що преса повинна об'єктивно трактувати питання скитальців, якого й окупаційна влада не в силі розв'язати, бо воно стало світовим питанням, то зараз комуністичний тирольський часопис накинусь на нього, що — мовляв — губернатор краю, де є найбільше скитальців, ставиться проти інтересів власного краю. Замість поклати натиск на те, щоб оповинти волю австрійського народу й викинути чужинців, губернатор дає дати собі з тим спокій. А цей губернатор кинув свої слова не з особливою прихильністю до скитальців. Він сказав, що велика частина з них працює і що поствала б велика прогалина на робітничому ринку, якщо б їх нагло відіти витягнути. Ну. Що... Перебули ми нацизм, перебудемо якимось і цей австрійський „демократизм“.

В одній з моїх кореспонденцій я вже інформовав українське громадянство в Америці, що англійська й американська окупаційна влада не признають офіційно українських організацій, хоч вони там існували як „Об'єднання“, без затвердження владою статутів. У французькій окупації було теж „Об'єднання“ та інші організації, що мали стати прийняті владою до відома. Тепер французька влада розв'язала всі ті організації, бо творить свою урядову „Сервіс Сошієл“, до якої покладає по одному делегатові від кожного народу, що є на еміграції. Не розв'язало тільки Братство св. Андрія в Інсбруку, бо — раз, що воно має високих протекторатів, а друге — в його широкій та інтенсивній діяльності не трапляється за три роки емігрантських злиднів ні найменша несправильність. Добір проводу і тих, що в ньому працюють, дає запоруку, що й на будуче не трапляється.

На бажання французької влади пред'являли українські п'ятьох кандидатів на делегатів до Сервіс Сошієл. Не були це вправді ставленники видвинуті демократично загальною українською скитальцями, тільки малий гурт видвинув їх зпоміж себе, але все таки

влада поклякада не того, що на думку української громади повинен був мати на те більше вигляди. Вже від 1. квітня мала б бути та інституція урухомлена. Розв'язання „Об'єднання“ в Тиролі не є по суті якимсь особливим ула-ром, бо тут воно не мало справжніх симпатій і поза посередництвом у розподілі допомоги та намагання вжити декораций і пресіжів акую-тову розроблену діяльність, не виявило себе особливо.

В тому моменті виступав ролля Братства св. Андрія. Це й підносили приваби на його останніх загальних зборах 25. березня ц. р. відмічаючи, що Братство повільно виправдало своє існування. І дійсно, взявши от хочби на увагу поверх мільона швіллінгів (90,000 дол. по офіц. курсі) річного грошового обороту, тоді, коли Братство не мало крім 28,000 швіл. допомоги від Преосв. єпископа Івана Бучка, та кількох незначних дотаций на шкільництво ніяких посторонніх приходів. А діяльність Братства — це не виживання з заложеними руками цигареток до розподілу, але всебічна й видатна. Продовж 1946 р., як це чули ми на зборах зовітів, дала 25,188 добрих обідів і 6,836 вечер, всього на суму 51,282 швіл. по найнижчих цінах, а крім того безплатно 613 обідів для шкільної молоді на вартість 2,677 швіл. Швейська робітня направила 905 пар взуття і зробила 12 пар нових. Кравецька робітня обслужила 170 осіб по 104 новими одягами й 66 направленими. Братський хор під орудою Ореста Садовського не застоюється, але розвивається, чаруючи своїм виконанням своїх і чужих.

Духовна справа позначалася укладанням місій в Ленку, Інсбруку, Зальцбургу й Купштайні, зорганізованим величавою прощі та укладанням поминальних богослужень за наших нещасних владик. Суспільна опіка віддавала й помагає хворим по шпиталях, арештантам, полоненим, шкільній молоді. Гуртувала громадянство улаждження патрона товариства (св. Андрія) та різдвяною вечерею. — Відні сільські галицькі хлопці вивезені в наші війни на роботи до німців, де їх багато й сьогодні працює, мають у неділі окремі освітні виклади, яких жадібно слухають, як діти в школі.

А школи Братства — це вже окрема глава для себе. Є їх 10, а в них 496 учнів 40 учителів і 9 прислуги. До тепер випустила братська гімназія в Інсбруку 84 абітурієнтів на університет. Дві бурси — хлопчача для 14 хлопців і дівоча для 15 дівчат — облетіше замісцевій молоді побут в Інсбруку на студіях. В останньому часі ввечері Братство для всієї шкільної молоді в Інсбруку щоденну теплу страву як швайцарське доживлення.

Це все побожно кинене на папір мусить навіть найбільший скептик визнати великим осягом. Реферати виголошені на загальних зборах, особливо секретарський (Сергій Єфремів), шкільний (Лев Ясінчук), господарський (Іван Носик), фінансовий (Михайло Лазорко) робили враження, як замітний дехто на зборах, що ми не на еміграції, але у Львові на загальних зборах Рідної Школи.

Було б побажанням, щоб і Допомогові Комітетні Злучених Держав та Канади приклали зо свого боку деяку слідну увагу такому великому ділу Братства. Рідні рідним мусять у біді і злиднях помагати, особливо в таких далекосгнлх справах, що мають значення для вдержання еміграції здорової тілом і духом для прийдешньої служби Батьківщині.

Ол. Луговий.

Права застережені.

Дажбожі Внуки

1. НА ЧУЖИНІ МІЖ СВОЇМИ

12)

Тато й мама можуть собі їхати на ціле літо відпочивати. Вона з Любчиком господарюватимуть. Вставатимемо раненько, зготує сніданок, снідають у купочці, притулюються близьенько-близенько. Любчик подякує, приголубить, поцілує, — кров запашіла на обличчю від самої тої думки, — обніме, міцно, міцно!... В двох будуть собі працювати... Боже, як же буде гарно!...

Хочеться знати, чи мама й тато така ж, як він чарівна? Напевно чудова, добренька на-

чарівно? — Мама Ірина, і донька Ірина!... Вона і любчик матимуть по дві мамі...

Разом перестрашилася, похолонуло на серці. А що буде, коли б тато не дав йому роботи?.. Афідавит — форма одна, зобов'язання не завжди виконується. Ніхто не мусить роботу давати, як що не хоче, чи роботи нема! Ні, вона випросить у тата, щоб її суджений жив у них. Пестощі не поможуть, — плакатиме, ноги обниматиме... Ні, так зле не буде! Батьки слухають її, виконують всяку її забаганку, своєю кизкою її зовуть. Це ж буде не забаганка, а її велике, найсвятіше бажання. Не вдоволяють його — казка втече їм!... Підійде до дверей, не кричати ж на все горло, — ну і на неї поглянути. Поважно казала ціну, як і належить дорбій, чимній дівчині, бо ж чужі люди, та очі обох сміялися, навізаєм себе цілу-

вали, топчилися одні в других. Пізнавали, що люблені і люблять. Він розпоряджався з казкою, що він брав на борг — знаходив його сторінку у борговій книжці, записував. Не відчував ніякості нового свого становища, поведінка на чужій хаті...

Дівча захоплювалося рожевими мріями, то потерпало, то само себе розраджувало, обнадіювало. Час до часу вибігала в коридор, хоч здалеку, щоб подивитися на нього. Втішно, з новим зав'язанням кидалося до праці. Той її „княжчик“ поважно обслуговував покупців, поважно — голосно запитував „панні Ірини“ скільки яка річ коштує, бо ціни такі не знав. Підходив аж до дверей, не кричати ж на все горло, — ну і на неї поглянути. Поважно казала ціну, як і належить дорбій, чимній дівчині, бо ж чужі люди, та очі обох сміялися, навізаєм себе цілу-

вали, топчилися одні в других. Пізнавали, що люблені і люблять. Він розпоряджався з казкою, що він брав на борг — знаходив його сторінку у борговій книжці, записував. Не відчував ніякості нового свого становища, поведінка на чужій хаті... Дівча захоплювалося рожевими мріями, то потерпало, то само себе розраджувало, обнадіювало. Час до часу вибігала в коридор, хоч здалеку, щоб подивитися на нього. Втішно, з новим зав'язанням кидалося до праці. Той її „княжчик“ поважно обслуговував покупців, поважно — голосно запитував „панні Ірини“ скільки яка річ коштує, бо ціни такі не знав. Підходив аж до дверей, не кричати ж на все горло, — ну і на неї поглянути. Поважно казала ціну, як і належить дорбій, чимній дівчині, бо ж чужі люди, та очі обох сміялися, навізаєм себе цілу-

В. Левинський.

Історія України

В ПОЛІТИЧНИХ ПІСНЯХ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Українські знову історики, каже Драгоманів, мимо своєї волі підперли таке фальшування московськими вченими історії України. Вони показали багато хиб української козацької старшини, не жалюючи таких оборонців козацької волі, як Іван Виговський, Мазепа, Полуботок (Куліш — в „Записках о Южной Руси“, т. II, Костомарів — в цілому ряді своїх творів од „Гетьманства Виговського“, Лазаревський — в „Малорос. Писмотит. Крестяне“ і „Очерки мал. дворянских фамилий“, Антонович — „Последние времена козачества на прав. берегу Днепра“, і інші). Цими дослідженнями українських істориків дуже добре користувалися і користуються вороги України та козацьких порядків і прихильники царські. А показати всю шкоду для українського народу оцих царських порядків, каже Драгоманів, українські історики не вміли, (бо докладно історія України саме в XVIII ст. це ніким із нових українських істориків не написана), а то й не могли, з причини царської цензури.

Так вся історія громадського життя в Україні є — також з погляду українського народу на ті держави, під якими він був і є, — цебто польську й московську, — і досі не показана в правдивому світлі.)

А пісень XVIII ст., які передають думки українського народу про своє життя під московським урядом, зовсім не мало, й коли їх зложити до купи, каже Драгоманів, то вони все так показують досить повні картини тодішнього життя нашого народу, а також те, що він думав про ті порядки, які заводила на його землі московська держава.

Саме на цих піснях про життя нашого народу в останні часи в двох козацько-українських землях, Гетьманщині (пізніше полтавській й чернігівській губерніях та Слобідчині (пізніше харківській губернії з українськими частинами Курської й Вороніжської губерній) слід нам зупинитись.

Для українців „возсоединение старых русских земель“ з Москвою було тільки переміною польських панів на московських. Чи виграв щонебудь український народ із заміни Польщі на Москву, це дуже добре показують слова народної пісні, якими вона починається:

Наступила чорна хмара —
настала ще й сива,
Була Польща, була Польща,
та стала Росія.

Вже за часів гетьманування Самійловича (1672-1687) й Мазепи зростає перевага московського уряду на лівобережній Україні над козацьки-

ми вольностями, а разом із цим перевага козацької старшини над чернею. Неадоволені Москвою й козацькими дуками втікали селяни на Запорожжя і тут раділись разом із січовиками, як би повернути інакше справи на Гетьманщині. Щоб здержувати черню од утечі на Січ, Москва за згодою покірних їй гетьманів почала закладати свої кріпости на ріках Орелі й Самарі, на дорозі зі Слобідчини й Гетьманщини до Запорожжя.

Зприводу цього докоряв запорізький кошовий Іван Гусак гетьманові Самойловичові (4. квітня 1684 р.): „...Донеслося намъ запевне вѣдати зъ розніхъ сторонъ, и отъ певнихъ людей заходятъ насъ слухи, же доконечне ихъ Милость (цар московский — В. Л.), бояре и воеводи и всѣ начальніе полководци такъ въ себе усовѣтовали и постановили: жебы стягнувши ся войсками на Самарѣ, и городи осадивши, а прикортавши нашихъ вольностей, взяти власть нашу въ свои руки, и насъ на рѣки Днепра викоренити; чо го нѣкогда доказать того не могутъ. И такъ разумѣмъ, же Вельможность Ваша, яко ласкавый нашъ реиментаръ и войска запорожского родимецъ, до того призволити не зхочетъ, жебы славу й повагу войсковую загубити на вѣки, и Украину Малороссійскую подати въ подданство, чо го каждый добрый и цнотливый зъ предковъ украинскихъ и войска Запорожского молодець, въся отчина наша-Малая Украина Малороссійская на то е призволити не хочетъ.“

А в 1692 р. той самий кошовий запорізький, Іван Гусак, виступаючи проти тяжких царських порядків на Гетьманщині, прохав гетьмана Мазепу, щоб він звернув увагу на це та щоб „Москва милостивіша була до українців“, бо люди, що приїдуть з Гетьманщини (чумаки, й інші), жаліються, що москалі б'ють людей, обкрадають їх, грабують, хапають дітей і вивозять в неволю в Московщину“ (Соловьев, XV, 181).

Проте рішучий удар царського уряду на козацькі порядки починається після побіди царя над Мазепою і запорожцями в 1709 р. З того часу Гетьманщина вдержує тільки тінь старої своєї волі а коло гетьманів (Скоропадський 1708-1722, Апостол 1727-1734, граф Розумовський 1750-1764) ставляться царські чорозорці й опікуни (міністри, колеґії) а двічі (1722-1727 і 1734-1750) „Малороссія“ у правляється зовсім без гетьманів, поки в 1764 р. вона поставлена була окремно під уряд царських чиновників, на рівні з московськими намісництвами й губерніями. Подібно ж піддавалася під чиновницький уряд і Слобідська Україна, хоч у ній не було ніякого Мазепи а в 1765 р. повернено її окремно в губернію.

Ото ж пісні, що їх співає простий нарід про ті часи, показують, що думав він про

Відбудеться Пан-Американська Українська Конференція

КОМУНІКАТ

Українського Конгресового Комітету Америки і Комітету Українців Канади.

На спільних Нарадах представників Українського Конгресового Комітету Америки та Комітету Українців Канади, які відбулися в Нью Йорку, дня 21-го лютого 1947, рішено скликати Українську Пан-Американську Конференцію представників організованого українського громадянства з усіх країн обидвох американських континентів. Конференція повинна відбутися в Злучених Державах протягом бжучого року, а її точна дата буде встановлена і подана до відома своєчасно. На конференції мали б бути обговорені спільні проблеми зорганізованого українського громадянства в згаданих країнах та встановлення напрямних і способів співпраці у спільних справах.

Технічну підготовку конференції переведе Український Конгресовий Комітет в порозумінні та при співпраці Комітету Українців Канади.

о. д-р Василь Кушнір, в. р., голова КУК
Степан Шумейко, в. р., голова УКК

Еміграція до Венесуелі

(Інформації, надіслані до канадійського часопису „Новий Шлях“ його, кореспондентом, яким є Роман Кошарич, що недавно прибув з європейської скитальщини до Венесуелі й живе в Каракас, столиці краю).

Цей край може цікавити багато наших скитальців, як край нових можливостей. Тому прибувши сюди недавно, негайно подаю деякі інформації.

Подорож до Венесуелі неважана з жаданими формальними труднощами. Жадати лише свідцтва щеплення проти віспи, свідцтва здоров'я, три фото-знімки обличчя, паспорт.

Зате дуже трудно дістати місце на кораблі. Записується у подорожнім бюрі тремосковського завоювання та як жилося йому під тодішнім царським начальством Москвитини.

Першусього пісні про руйну Старої Січі (11-14 травня 1709 р.) та про запорожців під Турчином.

Ось виривки пісні № 1. першої частини, першого розділу: У Києві на риночку
Плють москалі горілочку.
Пили ж вони, пили та гуляли.
Собі дорядочку мали:
— „Порадьмося ми, миліі браття,
Як Січі достати.
Ми пошлемо а до пана
Галагана,
По прилучького пана;
Той у Січі добре знає
Той нам Січі достане“.

Казав еси, пане Галагане,
Що у Січі Москви не має,
Коли гляну: поміж курінями
Як золотое сие.
Казав еси, пане Галагане,
Що у Січі Москви не має,
Коли гляну: поміж курінями
Як мак процвітає.

У неділю рано пораненько
Обманюшка стала:
Заманили наших козаченьків
А у чисте поле;
Виманивши, взяли повязали
По два до купочки
Вони скликаються та
озиваються
Як сиві голубочки...
(Дальше буде).

касі. Це переважно жили, що зо своїми знаними зв'язками й можливостями перші сюди прибують і захоплюють у свої руки торгівлю. Інші, що прибули сюди, звичайно мусіли працювати в дуже трудних умовах, але з часом добились кращого становища. Звичайно, ліпше приїжджати як можливо, на власну руку, бо тоді маєте більшу свободу руху й не маєте жадного зобов'язання супроти будького.

Можливості заробітку тут великі, головню для практичних фахівців. Але життєвий рівень народу є досить низький, у порівнянні з європейським. Інженер може заробити тут 1,000 до 2,000 бoлiварiв місячно (\$1 варту 3.35 бoлiварiв), технічний рисівник від 600 до 1,200 бoлiварiв; інші практичні фахи платяться подібно. Добре знати єспанську або англійську мову (тут діють великі американські нафтові підприємства).

Мистецкий розвиток тут шойно в початках і уряд сильно підтримує його.

Ціни на прожиток нормальні, але імпортовані товари дорогі, при цьому ті ціни не контролювані. Один мужеський одяг коштує яких 350 бoлiварiв. Не багато менше платиться за мешкання; хати тут звичайно поверхові, винаймаються цілі — яких 5-6 кімнат із кухнею, купальною, подвір'ям, коштують 250 до 350 бoлiварiв місячно. Бідніші робітники не можуть собі дозволити на такий видаток, тому мешкають край міста у глиняних колибах, побудованих на горбах.

На селах праця тяжка — через спеку, а при цьому неоплатна, бо немає ні залізниць, ні добрих доріг. Таким чином американський хліб тут дешевший, як власний, венесуельський. На рівнинах, у глибині країни, підсоння гаряче й часто околиці нездорові через малярію.

Міста звичайно пологі, в горах, де підсоння холодніше й здорове. Наприклад, місто Каракас пологіе яких 900 метрів над рівнем моря й має пересічну річну температуру 25 ст. Цельсія. На кожний 100 метрів понад рівнем моря температура нижча на 1 ступінь. В день доходить до 29 ст. Ц., у холоді, а над ранком до 21 ст. Ц. У суху пору року, як і в дощову температуру не міняється; але в дощову пору

ВИПРОДАЖІ

Конан Дойл: Душегубство в Абелі Гренджі. 3 пригод Шерлока Голмса.

Конан Дойл: Пестра Стіжка. 3 пригоди Шерлока Голмса.

Конан Дойл: Захований клейнод. 3 пригоди Шерлока Голмса.

Конан Дойл: Чоловік з близною: 3 пригоди Шерлока Голмса.

Конан Дойл: Відтятий палець 3 пригоди Шерлока Голмса.

Конан Дойл: Шість Наполеонів. 3 пригоди Шерлока Голмса.

Конан Дойл: Танцюючі фігури. 3 пригоди Шерлока Голмса.

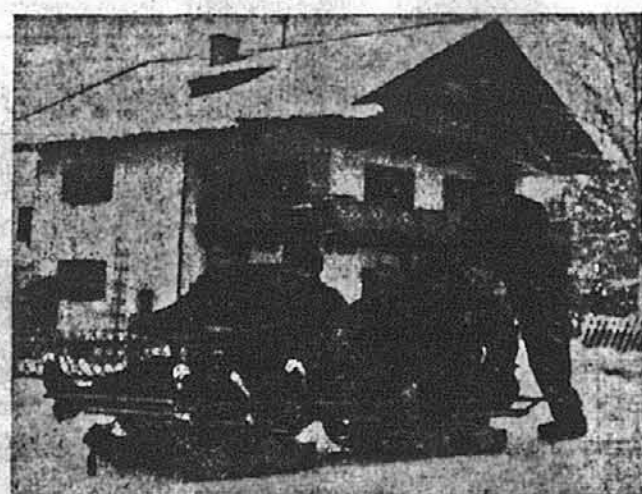
Монольоги, ч. 1.
Монольоги, ч. 2.
Монольоги, ч. 3.
Монольоги, ч. 4.

Усі ці книжечки разом за \$1.00. Замовлення враз з налегністю саати до:

“SVOBODA”

BOX 546, JERSEY CITY 3, N. J.

BOB-SLEDDING IN GERMANY

American Red Cross Photo
Red Cross recreation staffs have found bob-sledding a favorite sport of G.I.'s of the 39th Regiment and Constabulary in Germany. A heavy snow always brings out a crowd. When you give to the Red Cross, you send a bit of American fun to the men overseas.

Що писала “Свобода” тому 40 років?

18 квітня 1907 р.

НОВИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЗАКОН.

Новий імміграційний закон, ухвалений конгресом, різниться в децх від дотеперішнього. Поголовний податок піднесено з \$2 на \$4, а його платить іммігрант при закупні шифкарти. До Злучених Держав не впускають ідіотів, слабосильних, божевільних, нуждарів, які мали б бути прилюдним тягарем; професіональних жебраків; таких, що поповнили карибідний та неморальний ринок, за який сиділи у в'язниці; многоженців і прихильників многоженства; анархістів і людей, що проповідують насильне скинення уряду Злучених Держав, або іншого уряду або вбивство прилюдних урядників; контракторів робітників, що були намовлені до імміграції на роботу. Не вільно оголошувати по чужих краях, що чужинець, приїхавши сюди, дістане роботу, бо такого вважається за контракторного робітника. Закон входить в життя з днем 1 липня 1907 р.

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ДЛЯ ОХОРОНИ ЕМІГРАНТІВ.

Дня 28 березня заложено у Львові товариство охорони українських емігрантів ім. св. Рафаїла. Є це філія віденського товариства для охорони емігрантів. На зібранні в будинку духовної семінарії у Львові виявилось понад 80 членів. Реферат виголосив о. Ганицький. Виділено вибрано такі: суд. радник Тит Ревакович, голова; о. Йосиф Жук, заступник гол.; о. Никита Будка, кас.; Любомир Рожанський, секр. Адреса: Львів, Коперника ч. 36.

УКРАЇНСЬКА МОВА В ПРИЛЮДНИХ ШКОЛАХ В ПОСІ.

Як звідомляє київська „Рада“ почав 26. березня викладати на університеті в Одесі доцент Олександр Грушевський, брат проф. Михайла Грушевського. Він викладає українську історію, як надобовязковий курс. Перший виклад зібрав велике число слухачів. — Російське міністерство народної освіти розіслало циркуляри з повідомленням, що в гімназіях можна буде вводити науку української мови, коли самі гімназії цього захотять.

ФОТОГРАФІЇ УВ'ЯЗНЕНИХ ЛЬВІВСЬКИХ СТУДЕНТІВ.

„Діло“ звідомляє: Вже прийшли в Липська артисично виконані фотографічні знімки наших героїв-студентів, що потерпіли за університетську справу. Фотографічні світлинні зняті в тюремних казематах і дають наглядний образ всяких невідгід і поневірки, яких наша молодь там зазнала. Для арештованих українських студентів у Львові переводить „Свобода“ збірку. З ріжних місцевостей Злучених Держав надіслано досі \$831.80.

спека дається більше відчувати через вогкість. Цю температуру може знести кожна здорова людина, хоч нелегко приходить в ній працювати.

Тому що це підсоння втомляє людину, треба себе строго тримати й не піддаватися пристрастям. Наприклад, хто тут не, той не лише до нічого не дінеться, але зледає, і то в більшій мірі, як в європейських країнах.

Політичне життя країни досить живе. Теперішній уряд прийшов тут до влади рік тому — революційним шляхом. Революція тут є звичайною річчю. Є кілька політичних партій, між ними й комуністична. Вона, як звичайно, найсильніше провадить пропаганду. Але уряд тут має сильну руку.

Правно людина є тут свобідна, як в інших американських країнах. Чужинці за короткий час можуть набути місцеву державну принадлежність.

СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові Книжечки

Провідник або Самоук (New Ukrainian-English Interpreter) новий українсько-англійський, для вивчення читати, писати і говорити по англійськи з кинмовою без помічі учителя (брошурація) 75 центів.
Безхатний (Діти Стену), Олександра Лугового, оповідання з казалиського життя \$2.06
Рибалка Панас Круть, оповідання Івана Левицького \$1.16
Таємний Злочин, кримінальне оповідання Якова Н. Крета \$1.40
Распутін, страшний монах, і упадок російського царату \$1.35
Олонька, оповідання з життя холяковської шляхти, д-ра Андрія Чайковського, I, II, том \$1.80
Тисячя й Одна Ніч, Арабські оповідання, Часті I і II. \$1.80
Кровний Шлях (Шерлок Голмс), Конан Дойл, пер. Антін Шубен \$1.80
Бурлацьким Шляхом, Романа Антоновича \$1.30
Принцеса, історична повість Івана Нечуя-Левицького \$2.00

“SVOBODA”

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY 3, N. J.
З Канади треба платити тільки американською валютою.

Чому ще нема у вас

такої цінної книжки про наше життя в Америці, яку повинні ми дати в руки молодого покоління, щоб знало, чим ми тут жили, якими ідеалами і вірнями, і що з того осягнули, а що ще треба добувати? А такою книжкою є:

ЮВІЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ

видааний з нагоди П'ЯТІДЕСЯТЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ У. Н. СОЮЗУ.
Ціна за Альманах, що має понад 300 сторін друку: \$2.50.
Замовляйте, пишучи на таку адресу:

SVOBODA

81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.
ЗАВВАГА! Хто замовить з Альманахом ще й Провідничу Книжку У. Н. Союзу, дістане обидві книжки за \$3.00.

Замовлення з Канади треба платити американською валютою.

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ СТЕЙТУ КОННЕКТИКОТ

КЛИЧЕ ВСІХ УКРАЇНЦІВ СТЕЙТУ КОННЕКТИКОТ НА

масове протестаційне ВІЧЕ

В ОБОРОНІ НАШИХ СКИТАЛЬЦІВ І ОСОБИСТОГО ПРАВА ЛЮДИНИ.

Приходьте усі і голосно застукайте до дверей Великих Мужів Вільної Держави американського світу! Покажімо любов до свого народу, а огаду до тиранії. Приходьте всі

дня 27. КВІТНЯ до Литовської Галі, 339 Green St., NEW HAVEN, CONN.

в годині 2-гій пополуноді до 6-тої ввечір.

Промовляти буде GOV. McCAUGHY, п. С. Шумейко, голова К.К. і прибувші скитальці. Запрошує всіх — Комітет.

З ЖИТТЯ ГРОМАД і ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Касовий звіт і діяльність Українського Допомогового Комітету повіту Біррка.

За час свого існування Комітет, себто від 22. вересня 1946 до 29. березня 1947 р. приходить були такі: вписове і членські вкладки \$199.35, добровільні жертви злочені членами на зборах 8. грудня 1946 і 12. січня 1947 р. \$177.00, з балю, який відбувся 26. січня 1947 р. \$1,373.10, листи і кошти \$844.45. Разом приходів було \$2,593.90. Розхід був такий: висилка пакунків з KARE нашим землякам і науковцям на скитальщині за \$1,367.12, балю \$610.17, позичка новоприбулим нашим землякам \$100.00, адміністраційні видатки \$70.68. Разом розходів було \$2,147.97. По день 29. березня 1947 р. в касі остаеться \$445.93.

За так короткий час нашої існування, і при допомозі малої горстки членів, праця комітету увінчалася повним успіхом і маємо надію, що й на будуче наша праця буде ще успішніша. Наш комітет є членом ЗУАД Комітету в Філадельфії, Па., і тісно співпрацює з ним і іншими гуманітарними організаціями, як також і члени комітету своїми щирими жертвами допомагають визвольній боротьбі українського народу.

За уряд: М. Прокопів, предс.; А. Королік, кас.; І. Собенко, секр.

Спис членів, що занялися збіркою, і жертводавців.

Т. Скульський зібрав \$31.50, жертви зложили: по \$2: Т. Скульський, Черватюк, Євусі, і о. Л. Весоловський; по \$1:

М. Федорів, М. Чавурська, Моринюк, Білецький, Барановський, Коваль, Курчій, Торрог, Городецька, Рак, Кравчук, Скульська, С. Буханський, Д. Панішук, Г. Марчак, Г. Кінаш, В. Каспрук, Н. Януш, С. Бригідир, А. Папик, І. Опеля, М. Близняк, Ю. Мачок.

П. Задоречий зібрав \$11, жертви зложили: П. Задоречий \$10, Н. Н. \$1.

А. Цвігун зібрав \$39, зложили: по \$5: А. Цвігун, К. Дацко; Стехновин \$3; по \$2: М. Цвігун, Г. Вульрайгт, О. Прокопів, В. Пришляк, А. Козуляк; по \$1: П. Бойко, С. Озарчук, Н. Стурко, Р. Асебедо, П. Пашва, В. Козуляк, Д. Стешин, Н. Гула, В. Підгайний, Н. Підгайний, К. Дебелський, Н. Навроцький, В. Нуош, І. Басіняк, А. Е. Фарброт, Д. Гураль.

І. Кіцара зібрав \$20; Я. Сташок \$5; по \$2: І. Кіцара, І. Кордас, М. Круй, М. Мілявський, Ф. Музичка; по \$1: І. Мазур, Д. Павліш, П. Чіраш, В. Горин, С. Жук.

Г. Агрес зібрав \$23, зложили: по \$5: Г. Агрес, К. Пшик; по \$2: Ф. Фінович, В. Крочак; по \$1: В. Потурна, А. Кравчук, К. Лущка, А. Гудз, С. Хандога, В. Журі, М. Осадчук, Д. Тереплюк, М. Олексів.

Е. Костів зібрав \$15.25, зложили: М. Костів \$3, В. Бродін \$2; по \$1: Д. Робецький, П. Педех, Д. Кмита, Е. Вознаков.

ська, Р. Дзюба, М. Баклай, С. Осіба, Г. Якимець, А. Волф, В. Васніковський; М. Королік зібрав \$59, зложили: А. Гула \$10; по \$5: М. Королік, М. Собенко, Ф. Мотюк, І. Палівода, Н. Дацко, Е. К., С. Антонович, Н. Шура \$3; по \$2: Г. Собенко, П. Кулеба, Г. Лівовіч, І. Стехницький; по \$1: К. Філіп, К. Плекан, М. Олексів.

І. Зарицький зібрав \$31, зложили: Т. Де'Анджеліс \$11; по \$5: А. Дудин, І. Марторелі; по \$2: Ф. Міронюк, Е. Мох; по \$1: П. Войтович, М. Нагай, М. Кав, В. Войтович, Т. Стрэг, Корнблом.

В. Собенко зібрав \$38.50, зложили: І. Андрушко \$10; В. Собенко \$5; по \$3: Г. Савицький, Г. Юрків; по \$2: І. Бурій, М. Королік, О. Влак, І. Зарицький, М. Миронюк, І. Собенко, Г. Савицький; по \$1: Е. Яцишин, М. Пшик, Я. Тарас; І. Лузяк зібрав \$18, зложили: по \$5: І. Лузяк, М. Страв; по \$2: В. Страв, О. Лузяк; по \$1: Е. Кравчук, П. Кравець, А. Паверс, І. Голуб.

С. Галюта зібрав \$50, зложили: І. Лубий \$10; С. Галюта \$8; по \$5: А. Кушнір, Д. Цимбрівський; по \$3: В. Чинька, М. Корчинський; по \$2: Н. Корчинський, М. Княш, С. Когут, Д. Захарків, Н. Пятковський, А. Франков; по \$1: А. Крап, І. Крат, А. Савка, К. Франко.

Н. Шарабура зібрав \$13, зложили: А. Залевська \$6; М. Яцишин \$3; О. Равлік \$2; по \$1: Н. Шарабура, С. Антонович.

П. Мишаловська зібрала \$75.70, зложили: Г. Куц \$25; А. Гелета \$10; по \$5: С. Шафранський, В. Бих, С. Ковбасюк; по \$3: В. Антошків, С. Бала; по \$2: І. Зіхос, П. Мишаловська, П. Сенік, М. Савицький, А. Перетятко; М. Зині \$1.70; по \$1: М. Зуль, І. Галичич, Д. Галичич, М. Гульовата, С. Гладка, Е. Шехтер, А. Панасюк, Ф. Гарфінкель.

І. Собенко зібрав \$57, зложили: по \$10: І. Собенко, А. Андруськ; по \$5: В. Стецюк, С. Мирош; І. Дума \$3; по \$2: С. Дикий, Н. Хміль, А. Андруськ, К. Гула, І. Яремкевич, Ю. Кафта, Е. Скібайло, І. Бігусяк, Т. Шевців; по \$1: С. Дремич, А. Базар, А. Матейко, І. Скібайло, Г. Фінч, В. Семчишин.

А. Перетятко зібрав \$11, зложили: А. Перетятко \$3; Януш \$2; по \$1: В. Гнатів, Томків, Стефан, Еванс, І. Поручинський, С. Козак.

П. Тарнавський зібрав \$31, зложили: П. Тарнавський \$5; С. Стефанів \$2.50; по \$2: М. Галушка, М. Валоплюк; по \$1: П. Челяк, С. Веприк, Н. Труш, Я. П. Свистун, С. Слезяк, С. Малворський, П. Повпояк, С. Дацко, М. Чепак, Г. Бабюк, М. П. Попе, І. Галичич, С. Малічинський, М. Малічинський, Н. Н., В. Леренто; по 50 ц. 7 осіб.

В. Навроцький зібрав \$18,

зложили: по \$5: В. Навроцький, А. Олешко; по \$2: О. Олешко, Н. Цимбалістий; по \$1: Н. Підгайний, І. Басіняк, І. Даюк, І. Бурбела.

П. Тарнавський зібрав \$18, зложили: Прв. Н. Мінуе \$5; М. Болуак \$2; по \$1: С. Денега, Б. Хомяк, В. С., М. Гошовський, М. Левницький, Н. Назаревич, В. Садоннік, Н. Сімак, М. Пасічник, Я. Труш і С. Садоннік, Н. Сімак, М. Пасічник, Я. Труш і С. Челяк.

М. Прокопів зібрав \$42, зложили: по \$5: С. Опеля, О. Бойко і М. Тишинський; по \$2: І. Похмурський, І. Драган, Е. Кобзан, Н. Кософ, О. Бале і Я. Чесеринський; М. Прокопів \$1.50; по \$1: А. Андруськ, О. Труш, Г. Савицька, В. Малик, Д. Гураль, А. Конюх, М. Котик, І. Микілета, Н. Шарабура, О. Бучко, Я. Вдовичин і Н. Н.; по 50 ц. три особи.

Окремо зложили: С. Липа \$15; Н. Цимбрівський, М. К. Кузьма, В. Бродський по \$5.

Спис жертводавців з Канади:

С. Закалик, Торонто, зібрав \$116; жертви зложили: по \$10: С. Закалик, М. Марин, Н. Стеців, М. Когут, О. Головатий, М. Похмурський, Б. Мох, П. Похмурський, П. Волошин; по \$5: М. Поваленний, В. Гула, І. Гула і А. Похмурський, С. Кри-са \$4; Б. Бохонко \$2; К. Прокопів, Торонто \$5.

М. Прибила, Гамільтон, зірала \$46, жертви зложили: по \$5: М. Прибила, М. Гінчків, Т. Корніло і С. Савчук; по \$2: А. Кросс, Д. Данилик і Г. Мельничук; по \$1: І. Ч., Г. Кемпбл, Р. Піскін, В. Дудар, С. Маглевич, І. Рачок і Я. Гец, а решта \$13, зібрано дрібними, імен не подається бо не чіткі.

Н. Цудний, Гамільтон, зібрав \$25.50, жертви зложили: по \$5: В. Цудний, В. Куршиш і К. Мілявський; по \$3: М. Папучка і П. Н. Вінаський; В. Росс \$2.50; Н. Цудний \$2.

О. Сокіл, Гаффора, Саск. зібрав \$10; А. Колода, Едмонтон, Альта, \$10.

На загальних зборах 8-го грудня 1946 р. зложили на 10 пакунків такі члени: по \$10: А. Королік, П. Мишаловська, П. Тибор, В. Собенко, і Г. Цимбрівський; по \$5 П. Цвигун, І. Собенко, І. Зарицький, П. Задоречий, І. Лузяк, Н. Лебедь, М. Прокопів і Н. Шарабура; В. Навроцький \$4; по \$2: П. Тарнавський, І. Кіцара і п-ні Костів.

А SMALL POCKET SIZE DICTIONARY is quite valuable. We have a few on hand in the English-Ukrainian languages. Price \$1.50. SVOBODA 81-83 Grand St., Jersey City 5, N.J.

ГРОШІ НА УКРАЇНУ ТА ДО ВСІХ ЧАСТЕЙ СВАТА ШИФКАРТИ - ПОДОРОЖНІ ДОКУМЕНТИ Продажа різних бізнесів, домів, фарм, та різного роду асоціацій WESSON & BARTKIV Steamship Agency PETRO BARTKIV REAL ESTATE & INSURANCE BROKER, NOTARY PUBLIC 308 East 14th Street New York 5, N. Y. Telephone: ALgonquin 4-5254

ТАРЗАН, ч. 1580, Клич джунглі.

ЗБОРИ ВІДПОВІДІ У. Н. СОЮЗУ

САВТОПОРТ КОНН. — Тов. ім. Т. Шевченка, від 84. поїде до відомої всім членами і членами, місяцями і позамісячними, що кварталні збори відбуваються в невідомо, 20. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Дудко, секр.

ПЛЕРІФІД, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від 372, відбуваються в суботу, 19. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Реновський, кас.; Я. Ярема, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Мир, від 324, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбуваються в суботу, 19. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Квартальні і місячні збори Тов. ім. Зоря, від 69, відбуваються в суботу, 19. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — М. Ликтей, секр.

ДАЖБОЖІ ВУКИ

Продовження до ст. 2-го

чистих істот, коли серця вперше прокинуться, спрагнені нового, незвіданого, владно заставляють тягнутися до «лабеної істоти». Тягнеться так до роси і сонця спрагнена тепла і вогкості щойно розпукла квітка...

Торгівля йшла успішно. Зго-тувавши вечерю Ірина розложила на круглому столі начиння. Думала нести potravu до хати, подумала, усміхнувшись, і занехла думку. В хаті обіда-тимуть у неділю. Тепер робо-ча пора, нехай її любчик при-вітає до буденної обстановки зразу. Але застелила стіл чистим убрисом. Увійшла поти-хо до крамниці, забрала з при-лавки його плаш і капелюх, де-сь понесла. Вернувшись — стояла в дверях розміряна, щаслива. Поглянула на свого вибранця, обсипала іскрами любовного зору. І виглядала батьків, що леда хвиля могли надихати...

(Дальше буде).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

Усім, що надіслали святочні побажання — щира дяка.

БУРЛАЦЬКИМ ШЛЯХОМ
Вражіння з подорожі по Європі
— написав —
РОМАН АНТОНОВИЧ.
159 сторін — Ціна 50 цнт.
Зомовлення враз з належ-ністю слати до:
"СВОБОДА"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.
3 Канади треба платити тільки американською валютою

В Княгині "Свободи" можна ще дістати партитури до таких представлень:

Партитура: НЕЩАСНЕ КОХАННЯ, драма в 5 діях — Манька \$1.25
Партитура: ЖИДІВКА ВИХРЕТКА, драма в 5 діях \$1.00
Партитура: ДАЙ СЕРЦЮ ВОЛО, драма в 5 діях, М. Кропичинського \$1.00
Партитура: КАТЕРИНА (Му. ічич), драма в 4 діях, Ванченка-писанського \$1.00
Партитура: ДУШОГИБКА, драма в 4 діях, Т. Трушевського \$1.00
Партитура: ПАННА ШУКАРКА, комедія в 3 діях, А. Ф. Володського \$1.00
Партитура: ВІХРЕСТ, драма в 5 діях, Козич-Уманської \$1.00
Партитура: ТАРАС БУЛЬБА, драма в 4 діях, Валченка-Писанського \$1.00
Партитура: ЦИГАНКА КРАСАВИЦЯ, комедія в 3 діях, Григорія Г. Солодовича \$1.50
Партитура: СВАТІ НА ВЕЧЕРНІЦІХ, водеві в 1 ді, Старауба \$1.00
Партитура: ДОБРИ ДІТИ, образ з життя американських школярів, в 3 діях, Панака Клім \$1.25
Партитура: ДУШОГИБКА, драма в 5 діях, І. Тогобачного \$1.00
Партитура: ВІХОВАНЕЦЬ, комедія в 3 діях, Л. Янука \$1.00
Партитура: БЕЗТАЛАНТА, драма в 5 діях, К. Карого \$1.00
Партитура: ДІВЧИНА, комедія, в 4 діях, Суліми \$1.00
Партитура: ПОШИЛИСЬ У ДУНІ, комедіо-опера в 3 діях \$1.00
Партитура: МАТИ НАРИМЧИКА, драма в 5 діях, І. Тогобачного \$1.00
Партитура: ПО РЕВІЗІІ, етюд в 1 ді, М. Кропичинського \$1.00

Замовлення враз з належністю слати до:
"СВОБОДА"
81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.
(3 Канади треба платити тільки американською валютою)

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Тов. ім. Зоря, від 69, відбуваються в суботу, 19. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Тов. ім. Зоря, від 69, відбуваються в суботу, 19. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Повідомляємо членів Тов. ім. Дмитро Вітовського, від 375, що місячні збори відбуваються в суботу, 19. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від 342, відбуває місячні збори в невідомо, 20. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

ПОНКЕР, Н. П. — Тов. Подільська Січ, від 8. повідомляє, що на-звичайні збори відбуваються в невідомо, 20. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

ДЖЕРСІ СІТІ, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від 170, повідомляє, що збори відбуваються в невідомо, 20. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Квартальні збори Тов. Запорозька Січ, від 234, відбуваються в суботу, 19. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

СТЕФОРД, КОНН. — Місячні збори Тов. ім. Зоря, від 350, відбуваються в суботу, 19. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Квартальні збори Тов. Запорозька Січ, від 206, відбуваються в невідомо, 20. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

В Книгарні "Свободи" можна ще дістати партитури до таких представлень:

Партитура: НЕЩАСНЕ КОХАННЯ, драма в 5 діях — Манька \$1.25
Партитура: ЖИДІВКА ВИХРЕТКА, драма в 5 діях \$1.00
Партитура: ДАЙ СЕРЦЮ ВОЛО, драма в 5 діях, М. Кропичинського \$1.00
Партитура: КАТЕРИНА (Му. ічич), драма в 4 діях, Ванченка-писанського \$1.00
Партитура: ДУШОГИБКА, драма в 4 діях, Т. Трушевського \$1.00
Партитура: ПАННА ШУКАРКА, комедія в 3 діях, А. Ф. Володського \$1.00
Партитура: ВІХРЕСТ, драма в 5 діях, Козич-Уманської \$1.00
Партитура: ТАРАС БУЛЬБА, драма в 4 діях, Валченка-Писанського \$1.00
Партитура: ЦИГАНКА КРАСАВИЦЯ, комедія в 3 діях, Григорія Г. Солодовича \$1.50
Партитура: СВАТІ НА ВЕЧЕРНІЦІХ, водеві в 1 ді, Старауба \$1.00
Партитура: ДОБРИ ДІТИ, образ з життя американських школярів, в 3 діях, Панака Клім \$1.25
Партитура: ДУШОГИБКА, драма в 5 діях, І. Тогобачного \$1.00
Партитура: ВІХОВАНЕЦЬ, комедія в 3 діях, Л. Янука \$1.00
Партитура: БЕЗТАЛАНТА, драма в 5 діях, К. Карого \$1.00
Партитура: ДІВЧИНА, комедія, в 4 діях, Суліми \$1.00
Партитура: ПОШИЛИСЬ У ДУНІ, комедіо-опера в 3 діях \$1.00
Партитура: МАТИ НАРИМЧИКА, драма в 5 діях, І. Тогобачного \$1.00
Партитура: ПО РЕВІЗІІ, етюд в 1 ді, М. Кропичинського \$1.00

Замовлення враз з належністю слати до:
"СВОБОДА"
81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.
(3 Канади треба платити тільки американською валютою)

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. ім. І. Франка, від 83, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбуваються в невідомо, 20. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. — Бр. св. Арх. Михайла, від 147, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбуваються в невідомо, 20. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Збори Бр. св. Дмитрія, від 288, відбуваються в невідомо, 20. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від 342, відбуває місячні збори в невідомо, 20. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

ПОНКЕР, Н. П. — Тов. Подільська Січ, від 8. повідомляє, що на-звичайні збори відбуваються в невідомо, 20. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

ДЖЕРСІ СІТІ, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від 170, повідомляє, що збори відбуваються в невідомо, 20. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Квартальні збори Тов. Запорозька Січ, від 234, відбуваються в суботу, 19. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. ім. І. Франка, від 83, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбуваються в невідомо, 20. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Тов. ім. Зоря, від 69, відбуваються в суботу, 19. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Повідомляємо членів Тов. ім. Дмитро Вітовського, від 375, що місячні збори відбуваються в суботу, 19. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від 342, відбуває місячні збори в невідомо, 20. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

ПОНКЕР, Н. П. — Тов. Подільська Січ, від 8. повідомляє, що на-звичайні збори відбуваються в невідомо, 20. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

ДЖЕРСІ СІТІ, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від 170, повідомляє, що збори відбуваються в невідомо, 20. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Квартальні збори Тов. Запорозька Січ, від 234, відбуваються в суботу, 19. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

СТЕФОРД, КОНН. — Місячні збори Тов. ім. Зоря, від 350, відбуваються в суботу, 19. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Квартальні збори Тов. Запорозька Січ, від 206, відбуваються в невідомо, 20. квітня, ввечері, в галі У. Н. Дому, м. вадіні справи до подогодження, тому уряд просить всіх прийти на час. — І. Головак, предс.; В. Павліський, кас.; Г. Гучко, секр.

В Книгарні "Свободи" можна ще дістати партитури до таких представлень:

Партитура: НЕЩАСНЕ КОХАННЯ, драма в 5 діях — Манька \$1.25
Партитура: ЖИДІВКА ВИХРЕТКА, драма в 5 діях \$1.00
Партитура: ДАЙ СЕРЦЮ ВОЛО, драма в 5 діях, М. Кропичинського \$1.00
Партитура: КАТЕРИНА (Му. ічич), драма в 4 діях, Ванченка-писанського \$1.00
Партитура: ДУШОГИБКА, драма в 4 діях, Т. Трушевського \$1.00
Партитура: ПАННА ШУКАРКА, комедія в 3 діях, А. Ф. Володського \$1.00
Партитура: ВІХРЕСТ, драма в 5 діях, Козич-Уманської \$1.00
Партитура: ТАРАС БУЛЬБА, драма в 4 діях, Валченка-Писанського \$1.00
Партитура: ЦИГАНКА КРАСАВИЦЯ, комедія